

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 października 2020 r.

Pozycja 287

POSTANOWIENIE

z dnia 23 lipca 2020 r.

Sygn. akt Ts 6/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.P. w sprawie zgodności:

§ 14 ust. 1 w związku z § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1220) w zakresie, w jakim „pozwalają one na zmniejszenie w drodze decyzji administracyjnej kwoty otrzymywanej renty strukturalnej o kwotę emerytury, do której uprawniony nabędzie jedynie prawo z ubezpieczenia społecznego lub z zaopatrzenia emerytalnego lub ubezpieczenia społecznego rolników” z art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 3 stycznia 2020 r. (data nadania) J.P. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Na mocy decyzji Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. (dalej: Kierownik Biura) z 29 sierpnia 2006 r. (nr [...]; dalej: decyzja z 2006 r.), skarżącemu przyznano rentę strukturalną od sierpnia 2006 r. do lipca 2016 r., w wysokości 1254,67 zł.

13 maja 2015 r. do Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. (dalej: Biuro) wpłynęło pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. (dalej: ZUS), w którym poinformowano, że decyzją z 28 kwietnia 2015 r. wznowiono wypłatę emerytury na rzecz skarżącego. Kopia przedmiotowej decyzji wpłynęła do Biura 20 maja 2015 r.

W związku z powyższym Kierownik Biura, decyzją z 26 czerwca 2015 r. (nr [...]), zmienił – od kwietnia 2015 r. – wysokość renty strukturalnej skarżącego, przyznanej mu na podstawie decyzji z 2006 r. (która od marca 2015 r. wynosiła 1848,95 zł), o kwotę 1378,00 zł wskazując, że nowa wysokość renty strukturalnej wynosi 470,95 zł.

Pismem z 14 września 2015 r. Kierownik Biura zawiadomił skarżącego o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie zmniejszenia wysokości renty strukturalnej o kwotę pierwotnie ustalonego świadczenia przez ZUS.

24 września 2015 r. ZUS przesłał do Kierownika Biura kserokopię decyzji z 28 sierpnia 2009 r. o przyznaniu skarżącemu emerytury, a także kopię decyzji z 28 kwietnia 2015 r. o wznowieniu jej wypłaty. Jednocześnie poinformował, że emerytura od dnia przyznania, tj. od 15 września 2009 r., podlegała zawieszeniu, natomiast wznowienie jej wypłaty nastąpiło 1 kwietnia 2015 r.

Z uwagi na powyższe decyzją Kierownika Biura z 24 listopada 2015 r. (nr [...]) skarżącemu zmniejszono wysokość renty strukturalnej, przyznanej decyzją z sierpnia 2006 r. Obniżenie objęło rentę pobieraną od sierpnia 2009 r. do marca 2015 r. Skarżący od powyższej decyzji wniósł odwołanie.

Przedmiotowa decyzja została utrzymana w mocy decyzją Dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. z 25 marca 2016 r. (nr [...]). Skarżący na powyższą decyzję wniósł skargę administracyjną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w P. (dalej: WSA), który wyrokiem z 17 listopada 2016 r. (sygn. akt [...]) skargę oddalił.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia WSA wyjaśnił, że zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 114, poz. 1191, ze zm.), w przypadku, gdy uprawniony do renty strukturalnej w trakcie jej pobierania nabędzie prawo do emerytury z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, lub ubezpieczenia społecznego rolników, rentę strukturalną zmniejsza się o kwotę tej emerytury. Wyjaśnił on, odwołując się do orzeczeń innych sądów administracyjnych, że zmniejszenie renty strukturalnej wiąże się jedynie z nabyciem prawa do emerytury, nie zaś z faktycznym jej pobieraniem. Tym samym – zdaniem WSA – Kierownik Biura słusznie obniżył skarżącemu rentę strukturalną o wysokość przyznanej emerytury. Podkreślił, że na prawidłowość powyższego rozstrzygnięcia nie ma wpływu okoliczność zawieszenia wobec skarżącego wypłaty świadczeń emerytalnych we wrześniu 2009 r.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 28 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę od powyższego orzeczenia.

2. Zdaniem skarżącego zakwestionowane w skardze przepisy naruszają jego konstytucyjne prawa wyrażone w art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 2, art. 21 ust. 1 i art. 31 ust. 3 Konstytucji. Wskazuje on, że pozbawienie prawa własności przez zmniejszenie wysokości przysługującej mu renty strukturalnej możliwe jest tylko na podstawie ustawy, a nie aktu podustawowego jakim jest rozporządzenie. Ponadto ograniczenie tego prawa, w sytuacji gdy faktycznie nie pobierał on świadczenia emerytalnego, jest sprzeczne z istotą prawa własności, w tym z „istotą przyznania i pobierania renty strukturalnej, która służy zapewnieniu środków utrzymania uprawnionemu”. Skarżący podkreśla także, że niedopuszczalne jest takie ograniczenie prawa własności, które w sposób mniej korzystny traktuje własnych obywateli niż porządku prawne obywateli innych krajów. Wskazuje on, że ograniczenie to zaprzecza istocie renty strukturalnej, jej celom oraz założeniom, przez co jest niezgodne z Konstytucją. Podkreśla, że polskie uregulowanie jest sprzeczne z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającym i uchylającym niektóre rozporządzenia, które jest podstawą dla ustanawiania rent strukturalnych w polskim porządku prawnym.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie uczyniono następujące przepisy:

– § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1220; dalej: rozporządzenie) o następującej treści:

„W przypadku gdy uprawniony do renty strukturalnej w trakcie jej pobierania nabędzie prawo do emerytury z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, lub ubezpieczenia społecznego rolników, rentę strukturalną zmniejsza się o kwotę tej emerytury”;

– § 17 ust. 1 rozporządzenia o następującej treści:

„Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzje administracyjne w sprawach przyznania, zawieszania i zmniejszania rent strukturalnych”.

3. Trybunał stwierdza, że skarga konstytucyjna spełnia przesłanki warunkujące przekazanie jej do rozpoznania merytorycznego, gdyż:

1) została sporządzona w imieniu skarżącego przez radcę prawnego (art. 44 ust. 1 u.o.t.p. TK);

2) skarżący:

a) wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), albowiem wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 28 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwykłe środki zaskarżenia,

b) dochował terminu wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK),

c) prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazując, które konstytucyjne prawa i wolności i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK) oraz przedstawił w tym zakresie stosowne uzasadnienie (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

4. W ocenie Trybunału analizowana skarga konstytucyjna nie jest obarczona nieusualnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, zaś sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.